

Úr grannalondum

Lagt til rættis: Árni Joensen

Íslendingar valdu ta bestu leiðina

Ísland, Írland og Letland finga líkar trupulleikar, tá fíggar-kreppan tók seg upp í 2008, men íslendingar valdu ta skila-bestu leiðina við at lata bankarnar fara av knóranum

Tað er niðurstøðan hjá hagfrøðinginum Zsolt Darvas, sum stóð á odda fyri at kanna viðurskiftini í teimum trimum londunum, og hvussu kreppan hevði ávirkað tey. Kanningin bleiv gjørd sum ein avleiðing av,

at øll trý londini vendu sær til Altjóða Gjaldoyragrunnin um hjálp.

Íriska blaðið Irish Independent endurgevur úr niðurstøðuni, at sambært hagfrøðinginum var tað rætt av íslendingum at lata teir

bankarnar fara á húsagang, sum høvdu ført ein skeivan handilspolitikk. Avleiðingin av avgerðini hjá íslendingum varð, at teir eru slopnir lættari ígjøgnum kreppuna enn írar og letlendingar.

Irish Independent skrivar,

at búskaparlíga afturgongdin hevur verið minni í Íslandi enn í hinum báðum londunum, og harafturat er arbeiðsloysið eisini minni í Íslandi enn í Írlandi og Letlandi.

Sviar hava álit á egnum búskapi

Í teimum flestu evropeisku londunum stúra fólk fyri altjóða búskapinum og búskapinum í egnum landi. Men í Svøríki er ørvísið

Stovnurin Ipos hevur spurt 18.000 fólk í 24 londum, hvørja vón tey hava um búskapargongdina í heimlandinum, og har svara ikki minni enn 73 prosent av teimum spurdu í Svøríki, at støðan hjá svenska búskapinum er góð, og at tey hava álit á honum. So jaliga meting hava tey ikki í hinum londunum í Evropa. Týskland er á øðrum plássi. Har hava góð 60 prosent álit á landsins búskapi.

Tað kann neyvan koma

óvart á nakran, at serliga italiumenn og spaniumenn hava lítið álit á egnum búskapi, men støðan er lítið mætari í Fraklandi og serliga ikki í Ungarn.

Kanningin hjá Ipos umfatar eisini USA, Kanada og Saudiarabia. Hon vísir, at 19 prosent av teimum spurdu amerikanarunum hava álit á landsins búskapi, tað sama siga 62 prosent í Kanada og heili 89 prosent í Saudiarabia.

Jøklarnir minka skjótari

Eitt danskt granskartoymi sigur seg nú hava staðfest, at jøklarnir í Grønlandi minka skjótari nú enn fyrr, og sambært granskarunum er tað vorðið soleiðis, tí at luftin og sjógvurin eru vorðin heitari.

Mads Hvid Ribergaard, sum er ein av granskarunum, sigur við grønlandska kringvarpið, at teirra royndir vísa, at broytingar í veðurlagnum ávirka jøklarnar nógv skjótari, enn

vísindin hevur hildið higartil.

Eitt annað áhugavert við teimum nýggju kanningunum í Grønlandi er, at tað er ikki bara síðani tað seinasta aldarskiftið, at jøklarnir eru minkaðir serliga skjótt. Kanningarnar vísa, at hetta sama hendi í 1930'unum og í 1940'unum, og tá vóru luftin og sjógvurin eisini rættiliga lýggj, siga granskararnir.

Leita eftir lodnu og svartkjafti

Tey flestu íslensku uppsjóvarskipini eru farin aftur til fiskiskap eftir at hava ligið inni um jólini og nýggjárið, skrivar Morgunblaðið.

Sambært blaðnum fóru 15 skip á lodnuveiði í gjár, og hini fara teir næstu dagarnar. Tíggju skip skulu leita eftir lodnu uppi á Norðurlandinum. Hetta verður gjørt í samstarvi við havrannsóknarstovuna, og havrannsóknarskipið Árni Friðriksson leitar eisini.

Eitt íslenskt uppsjóvarskip, Aðalsteinn Jónsson, sum hoyrir heima á Eskifirði, fer í næstum í føroyskan sjógv at leita eftir svartkjafti, skrivar Morgunblaðið.

Sleppa ikki av við tubbakið

Ein norsk kanning vísir, at umleið fjórði hvør roykjari ger á hvørjum ári eina roynd at leggja av, og at tað serliga er um ársskiftið, at fólk royna at sleppa av við tubbaki. Men kanningin vísir eisini, at tíverri byrja umleið 80 prosent aftur at roykja longu innan fyri eina viku.

Í norska heilsustýringinum undrast tey á, at bara umleið 25 prosent av roykjarunum royna at leggja av. Stýrið vísir á, at tey seinastu tíggju árin

er talið á roykjarunum í Noregi minkað rættiliga stóðugt, men kanska eru tað tey, sum ikki klára at leggja av, sum framvegis festa sær í. Tey, sum hava ella høvdu viljan, hava longu lagt av.

21 prosent av øllum norðmonnum millum 16 og 74 ár ella umleið 800.000 fólk roykja dagliga. 6.700 norðmenn doyggja av royking á hvørjum ári. Tað svarar til 16 prosent av øllum deyðsføllum í landinum.